

B. Osobitná časť

K článku I

K bodu 1

Navrhovanou úpravou sa rozširuje predmet úpravy zákona nielen o tabakovú surovinu, ktorá už bola súčasťou zákona pred navrhovanými zmenami ale aj o bezdymový tabakový výrobok, ktorú už bol rovnako upravený v zákone a bude nanovo v návrhu zákona upravený z dôvodu veľkého počtu navrhovaných zmien a tiež novo upravovaný výrobok súvisiaci s tabakovými výrobkami.

K bodu 2

Legislatívno-technická úprava ustanovenia súvisiaca so skutočnosťou, že registráciu pre humánne lieky vydáva Štátny ústav pre kontrolu liečiv a nie Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky alebo ním poverená inštitúcia.

K bodu 3

Legislatívno-technická úprava poznámky pod čiarou v súvislosti s novým zákonom o liekoch a zdravotníckych pomôckach.

K bodu 4

Navrhovaná zmena predstavuje rozšírenie predmetu dane o všetky neharmonizované predmety dane, ktorými sú tabaková surovina, bezdymový tabakový výrobok a o výrobok súvisiaci s tabakovými výrobkami.

K bodu 5

Navrhovanou úpravou sa v rámci daňového kalendára upravuje sadzba dane z tabaku, špecifická časť kombinovanej sadzby dane z cigariet a minimálna sadzba dane z cigariet, a to s účinnosťou od 1. februára 2028.

K bodu 6

Legislatívno-technická úprava znaku platnosti sadzby dane súvisiaca s doterajšou zdaňovaním bezdymového tabakového výrobku a zavedením zdaňovania výrobkov súvisiacich s tabakovými výrobkami.

K bodu 7

Navrhovanou úpravou sa rozširuje, resp. mení okruh odberateľov kontrolných známk na označovanie spotrebiteľského balenia bezdymového tabakového výrobku a výrobku súvisiaceho s tabakovými výrobkami o distribútora bezdymového tabakového výrobku a distribútora výrobku súvisiaceho s tabakovými výrobkami, ktorí v rámci podnikania na daňovom území môžu tieto výrobky dovážať z územia tretích štátov alebo ich prijímať z územia iného členského štátu Európskej únie.

K bodu 8

Stanovuje sa a dopĺňa sa množstvo bezdymového tabakového výrobku a výrobku súvisiaceho s tabakovými výrobkami, na ktoré sa nevzťahuje povinnosť označovania kontrolnou známkou, ak je zaslané fyzickou osobou z tretích štátov fyzickej osobe na daňové územie v príležitostných malých zásielkach neobchodného charakteru a je určené na jej osobnú potrebu.

K bodom 9 a 10

Požiadavka na legislatívnu zmenu vyplývajúca z aplikačnej praxe. V minulosti sa vyskytli prípady, keď sa tabaková surovina zničila držiteľom povolenia na obchodovanie s tabakovou surovinou ako oslobodená od dane, a to bez prítomnosti správcu dane, pričom toto nebolo možné overiť a tým existovalo riziko, že takáto surovina nebola v skutočnosti zničená. Doterajšie znenie zákona neumožňovalo vyrubenie dane zo zisteného chýbajúceho množstva tabakovej suroviny. Predmetná situácia vytvárala v aplikačnej praxi (aj vzhľadom na odhaľovanie nelegálnych výrobní tabakových výrobkov na daňovom území orgánmi finančnej správy) neželaný precedens, keďže chýbajúce množstvo nezdanenej tabakovej suroviny, ktorá sa na daňovom území preukázateľne nachádzala, mohla byť použitá na nelegálnu výrobu tabakových výrobkov.

K bodu 11

Legislatívno-technická úprava súvisiaca s tým, že v nie každom členskom štáte Európskej únie je tabaková surovina predmetom dane.

K bodu 12

Legislatívno-technická úprava ustanovenia.

K bodom 13 a 14

Rozšírenie predmetu dane o výrobky súvisiace s tabakovými výrobkami je neharmonizovaná úprava. Spotreba týchto tzv. nových, inovatívnych, výrobkov každým rokom na našom daňovom území narastá, pričom alarmujúcim faktom je, že je tomu tak v čoraz mladších vekových skupinách. Ich narastajúca spotreba znamená, že sa stávajú substitútmí klasických tabakových výrobkov. Užívanie týchto produktov nie je často spojené s vedomím potencionálne existujúcich zdravotných rizík v širokej verejnosti. Obaly týchto produktov môžu byť niekedy ľahko zameniteľné s produktami ako napr. žuvačky. Ochutené príchute takýchto výrobkov sú pre podstatnú časť užívateľov atraktívnym a rozhodujúcim faktorom pre ich užívanie. Navrhovaná úprava vzhľadom na uvedené, zavádza kontrolu pohybu výrobkov súvisiacich s tabakovými výrobkami a bezdymových tabakových výrobkov prostredníctvom systému povolení na obchodovanie, resp. evidencii obchodníkov – predajcov a distribútorov – platiteľov dane s bezdymovým tabakovým výrobkom a výrobkom súvisiacim s tabakovými výrobkami (ktorým sa rozumie náplň do elektronickej cigarety, vrátane jednorazovej elektronickej cigarety, nikotínové vrecúško alebo iný nikotínový výrobok). Súčasťou navrhovaných ustanovení je definícia bezdymového tabakového výrobku a výrobku súvisiaceho s tabakovými výrobkami na účely zákona o spotrebnej dani z tabakových výrobkov a zároveň ustanovenie toho, čo sa za bezdymový tabakový výrobok nepovažuje. O povolenie na obchodovanie alebo o povolenie na distribúciu s týmito výrobkami, ak sú určené na účely podľa osobitného predpisu na základe potvrdenia Štátneho ústavu pre kontrolu liečiv, ako napr. nikotínové žuvačky alebo nikotínové náplaste, nebude povinná požiadať napr. lekárňu. Zavádza sa pojem obchodovanie s bezdymovým tabakovým výrobkom, resp. s výrobkom súvisiacim s tabakovými výrobkami, predaj prostredníctvom prostriedkov komunikácie na diaľku a čo sa považuje za distribúciu bezdymového tabakového výrobku a distribúciu výrobku súvisiaceho s tabakovými výrobkami.

Ustanovenia stanovujú náležitosti žiadosti o povolenie na obchodovanie a povolenie na distribúciu, prílohu k žiadosti a aké podmienky má spĺňať žiadateľ o vydanie povolenia.

V prípade, že žiadateľ je už v zmysle zákona registrovaný alebo evidovaný ako daňový subjekt a je teda pod dohľadom a správou colného úradu, podá si len žiadosť, pričom k žiadosti nemusí priložiť prílohu a ani dokladovanie podmienok stanovených zákonom pre tento druh evidencie. Ak žiadateľ žiada o povolenie na obchodovanie s bezdymovým tabakovým

výrobkom a zároveň aj o povolenie na obchodovanie s výrobkom súvisiacim s tabakovými výrobkami (čo platí rovnako aj pre povolenie na distribúciu), podá si dve žiadosti, avšak prílohu k žiadosti a dokladovanie splnenia zákonom stanovených podmienok dokladuje len raz. Ak osoba, ktorá chce v rámci podnikania na daňovom území obchodovať s bezdymovým tabakovým výrobkom alebo obchodovať s výrobkom súvisiacim s tabakovými výrobkami, má nejaké prevádzkarne, kde sa budú tieto výrobky predávať na konečnú spotrebu alebo skladovať, zaregistruje ich všetky jednou podanou žiadosťou a rovnako tak plní za tieto všetky prevádzkarne aj oznamovacie povinnosti. Ak ide o samostatné právnické osoby, žiadosť sa podáva za každú z nich samostatne. Rovnaký postup sa uplatní aj pri žiadosti o distribúciu bezdymového tabakového výrobku alebo pri žiadosti o distribúciu výrobku súvisiaceho s tabakovými výrobkami.

Ustanovenia upravujú aj oznamovaciu povinnosť, zánik a odňatie povolenia na obchodovanie a distribúciu, povinnosti distribútora, základ a sadzbu dane bezdymového tabakového výrobku a výrobku súvisiaceho s tabakovými výrobkami, vznik daňovej povinnosti a platiteľa dane, podanie daňového priznania, vrátenie dane, oslobodenie od dane a dovoz. Tieto inštitúty vychádzajú z obdobných inštitútov používaných pri správe klasických tabakových výrobkov z dôvodu, že sú zaužívané a daňovým subjektom známe.

Navrhuje sa tiež ustanoviť sadzbu dane z bezdymového tabakového výrobku k 1. februáru 2028 a sadzbu dane z bezdymového tabakového výrobku, ktorým je žuvací tabak a šnupavý tabak, k 1. februáru 2027. Súčasne sa navrhuje zaviesť aj sadzbu dane pre výrobky súvisiace s tabakovými výrobkami k 1. februáru 2027 ako súčasť daňového kalendára.

K bodu 15

Zosúladenie ustanovenia s rovnakým ustanovením v ostatných zákonoch o spotrebných daniach. Navrhuje sa upraviť zánik povolenia doplnením, že povolenie prijímať tabakové výrobky z iného členského štátu v pozastavení dane zaniká, ak oprávnený príjemca prijme celé množstvo tabakových výrobkov, ktoré má uvedené v povolení prijímať tabakové výrobky z iného členského štátu v pozastavení dane.

K bodom 16 až 18

Legislatívno – technická úprava súvisiaca s novým predmetom dane – výrobkom súvisiacim s tabakovými výrobkami.

K bodom 19 a 20

Legislatívno-technická úprava súvisiaca s novým systémom povolení na obchodovanie a distribúciu bezdymového tabakového výrobku a výrobku súvisiaceho s tabakovými výrobkami.

K bodu 21

V súvislosti so zavádzanou úpravou je nutné upraviť aj skutkovú podstatu správneho deliktu za porušenie zákazu predaja bezdymového tabakového výrobku alebo výrobku súvisiaceho s tabakovými výrobkami za cenu nižšiu ako je výška dane pripadajúca na množstvo základu dane v takom výrobku predávanom na konečnú spotrebu a dane z pridanej hodnoty pripadajúcej na toto množstvo základu dane, podmienky kúpy podobného výrobku alebo iného tovaru alebo z otvoreného spotrebiteľského balenia alebo mimo tohto balenia po kusoch.

K bodom 22 a 23

Zavádza sa nová skutková podstata, správny delikt a sankcia až do výšky 50 000 eur za obchodovanie alebo distribúciu bezdymového tabakového výrobku a výrobku súvisiaceho s tabakovými výrobkami bez povolenia na obchodovanie alebo bez povolenia na distribúciu.

K bodu 24

V súvislosti so zavádzanou úpravou je nutné upraviť aj skutkovú podstatu priestupku za použitie bezdymového tabakového výrobku alebo výrobku súvisiaceho s tabakovými výrobkami oslobodeného od dane v rámci neobchodného dovozu na daňové územie z územia tretích štátov a prepravy z iného členského štátu na daňové územie fyzickou osobou na svoju osobnú spotrebu na iný ako určený účel.

K bodu 25

Legislatívno – technická úprava súvisiaca s novou úpravou, týkajúca sa postupu colného úradu pri zaradení do evidencie, na ktorý sa použijú ustanovenia osobitného predpisu o registračnom konaní.

K bodu 26

Ustanovenie, ktoré upravuje, proti akým rozhodnutiam colného úradu nemožno podať odvolanie sa rozširuje o vydanie povolenia na obchodovanie s bezdymovým tabakovým výrobkom aj výrobkom súvisiacim s tabakovými výrobkami a aj o povolenia na distribúciu bezdymového tabakového výrobku a povolenie na distribúciu výrobku súvisiaceho s tabakovými výrobkami.

K bodu 27

V súvislosti s navrhovanými zmenami sa upravujú prechodné ustanovenia. V záujme toho, aby bol vytvorený dostatočný časový rámec tak pre colné úrady, ako aj pre podnikateľov obchodujúcich s bezdymovým tabakovým výrobkom alebo s výrobkom súvisiacim s tabakovými výrobkami, ktorí budú naďalej chcieť obchodovať s predmetnými výrobkami, resp. distribuovať tieto výrobky už od 1. februára 2025, požiadať do 31. decembra colný úrad o vydanie povolenia.

V prípade, že žiadateľ je už v zmysle zákona registrovaný alebo evidovaný ako daňový subjekt a je teda pod dohľadom a správou colného úradu, podá si len žiadosť, pričom k žiadosti nemusí priložiť prílohu a ani dokladovanie podmienok stanovených zákonom pre tento druh evidencie. Ak žiadateľ žiada o povolenie na obchodovanie s bezdymovým tabakovým výrobkom a zároveň aj o povolenie na obchodovanie s výrobkom súvisiacim s tabakovými výrobkami (čo platí rovnako aj pre povolenie na distribúciu), podá si dve žiadosti, avšak prílohu k žiadosti a dokladovanie splnenia zákonom stanovených podmienok dokladuje len raz. Ak osoba, ktorá chce v rámci podnikania na daňovom území obchodovať s bezdymovým tabakovým výrobkom alebo obchodovať s výrobkom súvisiacim s tabakovými výrobkami, má nejaké prevádzkarne, kde sa budú tieto výrobky predávať na konečnú spotrebu alebo skladovať, zaregistruje ich všetky jednou podanou žiadosťou a rovnako tak plní za tieto všetky prevádzkarne aj oznamovacie povinnosti. Ak ide o samostatné právnické osoby, žiadosť sa podáva za každú z nich samostatne. Rovnaký postup sa uplatní aj pri žiadosti o distribúciu bezdymového tabakového výrobku alebo pri žiadosti o distribúciu výrobku súvisiaceho s tabakovými výrobkami.

Rovnako sa ustanovuje lehota na nahlásenie stavu zásob a presné označenie bezdymového tabakového výrobku, ktorým je žuvací tabak alebo šnupavý tabak a výrobku súvisiaceho s tabakovými výrobkami na sklade budúcim obchodníkom a distribútorom k 31. januáru 2025, a to v lehote do 15. februára 2025.

Lehota na dopredaj spotrebiteľského balenia bezdymového tabakového výrobku, ktorý pozostáva výlučne alebo čiastočne z inej náplne ako tabak, bezdymového tabakového výrobku ktorým je žuvací a šnupavý tabak a spotrebiteľského balenia výrobku súvisiaceho s tabakovými výrobkami neoznačených kontrolnou známkou a prijatých, dodaných alebo dovozených na daňové územie pred 1. februárom 2025 je do 30. júna 2025.

Súčasne sa k 1. februáru 2026 do 31. januára 2028 navrhuje upraviť sadzbu dane z tabaku, špecifickú časť kombinovanej sadzby dane z cigariet, minimálnu sadzbu dane z cigariet a sadzbu dane z tabaku v bezdymovom tabakovom výrobku. K 1. februáru 2025 do 31. januára 2027 sa navrhuje zaviesť sadzbu dane pre náplň do elektronickej cigarety, nikotínového vrecúška a iného nikotínového výrobku a zároveň sa zavádza sadzba dane pre bezdymový tabakový výrobok, ktorým je žuvací tabak a šnupavý tabak.

Zároveň sa ustanovujú znaky pre príslušnú sadzbu dane a upravujú sa lehoty na dopredaj zdanených tabakových výrobkov a výrobkov súvisiacich s tabakovými výrobkami pri zmene sadzby dane.

K článku II

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. novembra 2024 okrem čl. I bodu 8, § 19aa ods. 1 až 34 prvej až tretej vety v bode 13 a § 19aa ods. 35 až 48 v bode 13, § 19ab ods. 1 až 30 prvej až tretej vety v bode 14 a § 19ab ods. 31 až 51 v bode 14, bodov 16 až 26, ktoré nadobúdajú účinnosť 1. februára 2025, § 19aa ods. 34 štvrtej až siedmej vety v bode 13 a § 19ab ods. 30 štvrtej až siedmej vety v bode 14, ktoré nadobúdajú účinnosť 1. januára 2026.

Účinnosť ustanovení týkajúca sa neharmonizovaných predmetov zákona, ktorými sú bezdymový tabakový výrobok, vrátane žuvacieho tabaku a šnupavého tabaku, a výrobok súvisiaci s tabakovými výrobkami sa navrhuje 1. februára 2025 najmä z dôvodu jednotnej účinnosti sadzieb dane s tabakovými výrobkami, ktoré sa od roku 2017 upravujú vždy k 1. februáru navrhovaného obdobia prostredníctvom transparentného a predvídateľného daňového kalendára. Zmena sadzieb k 1. februáru navrhovaného obdobia zabezpečí vyhnutie sa technickým a administratívnym problémom na strane podnikateľskej verejnosti spojených so začiatkom kalendárneho roka. Pri diskusiách s podnikateľskými subjektami v rámci legislatívneho procesu bola vznesená nutná potreba zákonnej úpravy týchto výrobkov tak, aby sadzba dane bola účinná rovnako ako tomu je pri tabakových výrobkoch. Úprava súvisiaca s centralizovaným colným konaním nadobudne účinnosť 1. januára 2026.